

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani a treia-ară 10 bani.

An-Nou fericit!

La Anul-Nou.

Afară vântul aspru bate
 Prin crengile de frunze goale,
 El par'că plânge-o altă lume
 Care a trecut în dor și jale.

Căci azi un an se duce 'n lume
 El pleacă 'n neagra vecinicie

Căci 'și a făcut călătoria
 Și apoi s'a dus se nu mai vie.

Dac' a fost bun sau fost-a rău
 La toți în lume 'i cunoscut,
 Dar' astăzi el ne părăsește
 Și pleacă în vecinicul trecut.

Un an mai bun dorim să vie
 Și par'că-azi: la ușe bate...

Căci așteptăm de multă vreme
 Și noaptea eată i jumătate.

Și eată acuma intră 'n casă
 E tinerel și e tubit,
 El par'că azi la toți aduce
 Un traiu cu mult mai fericit!

Gregorîu Clonțea.

1906.

Cu ziua de azi se începe un an nou, anul 1906. O mie nouă sute cincisprezece ani au trecut de când Isus Christos, Mântuitorul nostru a venit pe pământ ca om și Dumnezeu adevărat. Cu ziua de azi se începe al o mie nouă sute șasăzeci și șasele an de când s'a întâmplat aceasta.

Frați Români!

Anul în cari azi pâșim, adică anul 1906 e de mare însemnătate pentru noi Români. Știm că vestitul împărat Traian la anul 105 după nașterea lui Isus Christos a avut o bătălie cu Decebal, domnitorul Dacilor, ear' la anul 106 după Christos a adus aici o mulțime mare de Romani și i'a așezat aici în Dacia, a căror urmași suntem noi Români de azi. Așadar noi suntem așezați pe acestea plaiuri de ani 1800, adică de optsprezece sute de ani. Eată pentru-ce zic, că anul în care intrăm e de mare însemnătate pentru noi!

Frați Români!

Vedeți cine suntem noi! Vedeți din ce neam ne tragem? Din Romani, cel mai mai vestit și mai înălțat popor din lume. Și vedeți cine ne a așezat pre noi aici? Unul dintre cei mai vestiți împărați ai lumii, împăratul Traian. Și vedeți de câte sute de ani suntem aici și suntem stăpâni pre ale noastre vechi moșii? De optsprezece sute, sau aproape mai două mii de ani.

O! popor Român! multe ți-a venit preste cap în acest timp! Cutare om trăiește 48—50 de ani și Doamne multe mai pate și bune și rele, d'apoi Tu popor Român, care stăpânești acest pământ și ești legat de aceasta glie strămoșească de atâta timp, câte Doamne nu ți-s'a întâmplat! Avut-ai parte de bune, dar' avut-ai parte mai mult de rele. Și totuși n'ai perit! Nu, căci Tu și în bine și în rău ai avut de-a pururea în cuget pe Dumnezeu cel vecinic: credința în Dumnezeu, iubirea de neam și limbă și pământul strămoșesc te-a făcut ca să nu te clătini, să rămâi ca o stâncă pe care toate vânturile, toate vijeliile o ajung și bat fără cruțare și rămâne neclintită.

Frate Române!

Ți-au venit peste cap popoare barbare, dar' cugetând la tine, că cine ești și a cui urmaș ești, nu te-ai înfricat și ai dat piept cu ele pe moarte ori viață! Goții, Hunii, Avarii, Longobarzii, Cumanii, Tătarii, Turcii și Dumnezeu mai știe câte popoare ți-au năvălit în țară, spre a o prăda și lua, ear' pre tine a te sugruma ori duce în robie. Și frate Române, azi după 18 veacuri tu ești tot aci, ear' barbarii au perit.

Dumnezeu, celui ce te ai rugat și ascultat și împlinit ruga; credința strămoșească te-a întărit și îmbărbătat, ear' iubirea de patrie, de glia pe care te-ai născut, te-a făcut a nu te depărta de-i fi viu sau mort. De-i fi viu să-ți moștenești pământul rămas, de-i fi mort să te îngroape în pământul strămoșesc.

Frate Române!

Tu și azi umbli pe drumuri făcute de strămoșii tăi; tu și azi locuiești în

locurile cuprinse de strămoșii tăi. Toate acestea numai îmbărbăta te pot; toate acestea numai întări te pot. Fii mândru Român! Fii mândru că ai de ce să fii! Nu discurați Român! Pleacă-te răului ca și binelui; suferă le toate și nu te teme, că soarele vieții tale e încă sub nor, dar' bun e Dumnezeu și va risipi norii, pentru a vedea și tu soarele frumos strălucind: răsărind fără ceață și apunând fără nor.

Ear' până când prăznuim-vom mai sărbătorește împlinirea acestor optsprezece veacuri, acum când trecem pre noul prag, exclamă cu mine rugăciunea aceasta:

Doamne Dumnezeule cel mult îndurat și îndelung răbdător, făcătorul tuturor celor văzute și nevăzute, primește ferbinte mulțămirea noastră, carea o grăim din adâncul inimei, pentru bună-tatea ta cea nemăsurată și neasemănată, cu care ne-ai scutit 18 veacuri pe acestea plaiuri; ne rugăm o Doamne! scutește-ne și de aici încolo de tot ce se numește rău; fă ca în inimile noastre să fie sădită pe veci credința ta, iubirea de neam, limbă și glia strămoșească! Trimite Doamne poporului Tău Român un soare mai strălucit; trimite și lui bucuria, cu care ai învrednicit pre străbunii săi înainte cu 18 veacuri — ca să te poată mări și lauda în vecii vecilor. Amin!

An nou fericit!

Chimu.

Cercetare în cauză războiului.

În ministerul de marină rusesc s'au numit 3 comisii, pentru a face cercetare, una cu privire la lupta dela Ciuzima, a doua cu privire la predarea vapoarelor de sub comanda lui Nebogatov și a treia are să cerceteze afacerea predării torpilei Pedovoci. Sunt puși sub cercetare admiralul Nebogatov și căpitanii Grigoriev, Lesekin și Smirnov.

In viitorul parlament al Austriei Cehii din Boemia, Moravia și Silezia vor avea 100 de deputați, cu 30 mai mulți ca acum. Cu un astfel de partid puternic Nemții austriaci vor avea grele lupte în parlament.

DIN LUME.

Conferența din Algeciras.

Preste câteva zile, în 18 Ian. n. c. se va întruni; — cum am amintit — în orașelul spaniol Algeciras, conferența sau adunarea trimișilor statelor, în afacerea Marocului.

Marocul este o împărăție mohamedană, la marginea de mează-noapte a Africii și în apropierea Spaniei. În fruntea ei stă un Sultan. Marocul este de mare însemnătate pentru negoțul statelor mari europene. Statele voiesc să reguleze legăturile acestei împărății cu Europa și America și să statornicească ordine în lăuntrul ei. Nisuița aceasta este cam de o sută de ani. Încă în veacul trecut statele voiau să stărpească pirații (hoji de mare) de pe apele marocane și să deschidă țara pentru negoțul european. Atunci în afacerea aceasta rolul de frunte îl avea Spania, ca cea mai aproape de Maroc. Mai târziu și-a câștigat

înfuriță și Franția, care cu Algeria (și Tunis) a ajuns cu stăpâniri în vecinătatea Marocului. În războiul cu Statele-Unite din America Spania perzând mult din putere, a rămas afacerea Marocului în mâinile Franciei. Văzând aceasta împăratul Germaniei, a pășit la mijloc, a făcut în vara trecută o vizită în Maroc (la Tanger) și a pretins, ca afacerea Marocului să se declare de internațională, fiindcă privește pe toate statele. De aici a venit o încordare între Franția și Germania, care — așa cred unii — va eși la iveală și la conferența din Algeciras. De altă parte se crede, că conferența — sau mai bine zis Franția și Germania — vor ajunge la înțelegere și pacea nu va fi turburată.

Din Rusia.

Știrile sosite din Rusia în săptămâna aceasta ne arată, că răscoala a pierdut din putere, deși ici-colea se întâmplă încă omoruri, aprinderi etc.

Astfel proprietatea contului Sievers în Livlanda a fost dată pradă flăcărilor de către răsculați; căzaci trimiși acolo au fost respinși.

Viceguvernatorul din Ulla a fost pușcat pe stradă; ucigașul a fugit.

Din Petersburg se scrie, că poliția a descoperit o conjurație contra țarului.

În Rostov (Livlanda) s'a proclamat starea de asediu. În oraș au intrat căzaci; răscoala a fost sugrumată.

Mai aprigă e răscoala în Caucaz. Guvernatorul a fost silit să fugă din Tiflis.

Știri mărunte.

Parlamentul Angliei a fost dizolvat prin o proclamație a regelui. În curând se vor face nouă alegeri.

În Japonia s'a alcătuit un nou minister, în frunte cu marchizul Sajonji.

Din Rășinar.

— Crăciun trist în Rășinar. — Inmormântarea preotului Iosif Goga —

În săptămâna trecută corpul învătătoresc din Rășinar, a trimis On. redacțiunii a »Foi Poporului« o invitație la producțiunea, ce era să fie aranjată cu elevii școlii a 2-a zi de Crăciun. Credeam, că cu ocaziunea acelei producțiuni vom avea o zi de bucurie, la care să luăm parte toți binevoitorii și sprigătorii școlii. Erau toate pregătite și toate bine aranjate. Dumnezeu a voit să fie altcum, căci, »Omul propune și Dumnezeu dispune«.

În ziua Nașterii Dului am mers la sf. biserică și am asistat la serviciul divin. Preot, cântăreți și copii vesteau prin cântări de laudă și mărire ziua sfântă a bucuriei. De-odată ca de un trăsnet s'au sguduit și cutremurat inimile credincioșilor asistenți la serviciul de zece. Bunul și nobilul preot M. Lungu eșind cu sf. daruri, pomenește între morți și pe »reul Iosif« cu lacrimi în ochi și cu voce deprimată.

Toți credincioșii au înțeles catastrofa întâmplată cu iubitul și stimatul lor păstor Iosif Goga. Să știa anume, că e bolnav în spitalul surorilor de caritate din Sibiu, dar' chiar la așa o grozavă lovitură nu ne puteam aștepta.

După serviciul divin ni-s'a comunicat tot prin părintele M. Lungu, moartea vrednicului nostru preot Iosif Goga.

»Dumnezeu să-l ierte« rostiau buzele credincioșilor și șiroaie de lacrimi curgeau din

ochii lor »Ce Crăciun« ziceau unii »noi eram obicinuiți să-i ascultăm vocea sonoră și plăcută la astfel de ocaziuni, dar' acum vedem, că am pierdut fala bisericii noastre«.

Noi, cari am trăit în nemijlocită apropiere cu dânsul, l'am cunoscut de cap luminat, om cu inimă caldă pentru toate lucrurile bune și însuflețit pentru combaterea răului, ce îndrăznește a se vîri în societatea noastră din Rășinar, cum și în afară de comună, ce o păstorea.

Dar nu s'a îngrijit de binele societății omenesti numai prin faptul, că a lucrat cu vrednicie și demnitate, ci s'a îngrijit a lăsa în urma sa și o familie bine crescută și cu porniri de renume bun. Fiul răposatului e Octavian Goga, talentatul nostru poet, copil crescut sub paza și înțelepciunea vrednicului său tată, a preotului Iosif Goga.

Dar, vai pe când tata se bucura de rodul ostenelelor sale, feciorul se întristează de pierderea iubitului său tată.

Rășinărenii nu au avut zile de bucurie pe sărbătorile Nașterii, ci zile de jale, de plângere și tânguire. Căci în loc de a avea pe iubitul părinte Iosif în mijlocul nost, vesel și stătuitor, aveam să-l primim în ziua de Crăciun rece și negrăitor. Aveam anume, să primim coșciugul, care cuprindea trupul rece al păstorului nost sufletească, pe care-l aducea adânc întristată familie din Sibiu, la casa sa proprie.

În ziua de Crăciun la orele 3 d. a. aproape întreg poporul din Rășinar în frunte cu comitetul par., reprezentanța com. și corpul învățătoresc cu elevii școlii, au eșit în capul satului de către Sibiu, spre a întimpla conductul funebru. Fruntașii satului duceau semne de doliu: prapore, steaguri negre și lumini.

De-odată se dă signalul prin clopotele bisericilor, că conductul se apropie de comună. Toți așteptam cu inima plină de jale tristă întâlnire. Și iată, că sosesc 2 trăsuri, una mai tristă decât alta. Preoții fac ecteniile obicinuite și conductul se pune în mișcare.

Nu mi-e dat darul de a putea descrie jalea, ce o exprima acest trist conduct.

Clopotele sunau mai înduioșate, ca altă dată și răspundeau în văzduh prin sunetele lor vestea tristă despre nenorocul satului nost. Cu cântări funebreale, cântate de corpul învățătoresc și corul școlar alternativ, am condus trupul fără vieță, la casa proprie, dela care nu de mult plecase — plin de încredere că se va întoarce deplin însănătoșat.

Acuma era ear' acasă preotul Iosif Goga, dar' nesimțitor și rece și nu era în stare a vedea sbuciumările, vaetele și țipetele nefericitei sale familii. . .

*

În 27 Dec. la ora 1 d. a. era anunțată înmormântarea feciorului defunct. Mulțimea începea pe la 11 ore a. m. a să aduna în apropierea casei mortului.

Toate corporațiunile din Rășinar s'au prezentat spre a da ultimul onor vrednicului lor membru.

La oara numită s'a început serviciul obicinuit la înmormântări în casă. Au servit Pr. on. domni protopresbiteri: I. Papiu și I. Droc; preoții: I. Popoviciu, I. Henteș, C. Baca, G. Modran, M. Lungu și V. Runcean.

Răspunsurile funebreale le-au dat învățătorii din Rășinar, Poplaca, Sadu și un grup de tineri studenți din Rășinar.

După săvârșirea slujbei din casă am plecat la biserică. Stradele pe cari le-am parcurs erau tixite de public din Rășinar și jur.

Și cum nu, căci doar' iubitul defunct se bucura nu numai de stima și pretinția Rășinărenilor, ci și de cea a altor bărbați de valoare din jur și depărtări.

Am observat între alții pe: Pr. on. d-ni: Dr. E. Roșca dir. semin., M. Voileanu, ases., cons., Dr. P. Șpan, Octavian Tăslăuan, secretar la consulatul român din Budapesta, N. Maneguțiu, și doamna; Dr. I. Fruma, L. Tritian și doamna; G. Comșa și doamna; Dr. I. Lupaș, A. Bratu, T. Popoviciu, T. Petrișor și D. Bunea preoți, N. Enescu, N. Muntiu, I. Rebege și alți mulți on. domni și doamne, pe cari i-am trecut din vedere.

În biserică după săvârșirea serviciului funebru, fiind de față un public ne mai pomenit în Rășinar, a urmat panegiricul rostit de Pr. on. domn asesor cons. M. Voilean, bunul și sincerul prietin al răposatului.

Toți lăcrămau, toți erau cu ochii înțiti asupra măestrului orator, care a știut atât de bine să arete virtuțile și faptele nobile ale răposatului în Domnul.

În fața mormântului a ținut o vorbire scurtă dar' înduioșătoare părint. local M. Lungu, un alt bun prietin al mortului tericic

A urmat apoi un panegiric rostit de directorul școlii M. Frățilă — care a arătat mai pe larg meritele și calitățile defunctului. Panegiricul dlui M. Frățilă li face cinste deosebită.

În decursul vorbirilor dela mormânt, sta în genunchi cu ochii ținți în fundul gropii, un bătrân alb ca oaia și gârbovit de povara a lor aproape 90 de ani. Era tatăl nefericic al părintelui Iosif — căruia li s'a dat a vedea cu ochii săi groapa uncului său fiu și a arunca cu mâna proprie bulgărul de pământ pe sicriul celui mai scump tesaur al său.

Și acum cioclii și-au început slujba, nevoind a băga în samă strigătele de durere, sbuciumările și vaetele nefericitorilor rămași în jale nespuse de mare și în grija lui D-zeu.

Cu cântarea »In veci pomenirea lui« am plecat din locul plângerilor, mahniti și amărîți în suflet de pierderea îndurată.

»Eoli«.

Cetitorule

lățește „Foia Poporului“ între

==== cunoscutei tăi! ====

Din Răhău.

(Urmare și fine.)

Amintisem în nrul trecut, că comuna Răhău este păstorită de 2 preoți și anume de d-nii Ioan Flocă și Nic. Cărpinișan. Ambele parochii sunt împărțite după numere în mod egal, serviciul divin îl săvârșesc perondându-se cu săptămâna, ear' la sărbători mari servesc ambii preoți.

E-te știut, că acolo unde o parochie are mai mulți conducători, adică preoți, nu arare-ori lipsește bunaințe-

legere, din cauză, că ei sunt stăpâniți de idei și păreri deosebite.

Trăind în veacul lumini trebuie în adevăr ca conducătorii firești ai poporului, adică preoții și învățătorii să reverse lumină. Dacă în adevăr țeranul este talpa casei și națiunii noastre, atunci el trebuie învățat și apărat de eventualele curente stricacioase esterne.

Cu durere trebuie să constat însă, că între bărbații nostri cărturari dela sate se mai află încă și azi de aceia, cari nu-și cunosc chemarea.

Spre ilustrarea acestei afirmațiuni voiu aminti tristul dar adevăratul cas: două femei din Răhău aveau bărbați duși în America și nenorocirea a adus cu sine, că bărbații au murit acolo în urma multelor întâmplări ce se ivesc prin fabrici. Primind femeile știrea acasă despre aceasta s'au decis a face soților lor înmormântare, întocmai ca și cum casul s'ar fi întâmplat acasă în comună. Ele își comunică dorința parochului Flocă, la parochia căruia aparțineau, acesta își dădu învoirea întru toate, și așa într'o zi au și dus planul în îndeplinire, inchipuind pe mortul care era în America printr'o bucată de lemn (buștean) și percurgând astfel strada până la cimiter.

Judece acum ori-ce om dacă faptul acesta este compatibil cu vederile unui preot modern? Nu este aceasta o superstiție dejositoare? La niște ființe simple se mai poate erta casul, însă unui bărbat încâtva școlit nici decum. Superstițiunile la poporul nostru numai atunci se vor stinge și perde, când cei cari poartă făclia spre a împrăști raze de lumină, vor fi capabili a înfrânge cu tărie sufletească pornirile rele înrădăcinate în sinul poporului nostru. Și mă opresc aci pentru a numai aduce și alte asemenea pilde triste.

Spre a nu mă abate dela obiectul impus, amintesc că cu totul altcum stă lucrul cu parochul Nicolae Cărpinișan a căru deviză este: »cultivarea poporului român«.

Eată câteva fapte vrednice ale acestui bărbat:

Este cunoscut modul, cum în cele mai multe biserici ale noastre se cântă cântările bisericesti după melodiile vechi, adică cum ni-le-au lăsat cantorii bătrâni. Azi în această comună, la stăruința dânsului, cântările bisericesti se eșecută după melodiile noue. Ce a făcut dânsul? A adunat pe toți cântăreții de strană și alți binevoitori, și i-a instruat în decursul ernoilor plictisitoare, așa că azi sunt pierdute în biserică de aici melodiile vechi bisericesti.

La anul 1894 nr. 40, acest valoros ziar între alte lucruri bune și folositoare puse la cale, a publicat un »Concurs literar« pentru lucrarea de monografia de ale comunelor române din comitatul Sbuului. Concursul a aflat răsuna la mai mulți, între cari și parochul N. Cărpinișan nu a întârziat de a scrie și trimite la concurs monografia comunei Răhău, care lucrare s'a și premiat cu premiul III de 10 cor. și s'a și publicat. Într'aceva. Știm că nu e prea mare numărul acelor între

Români, cari fac serviciul ca raportori economici ai ministrului de agricultură. Dânsul însă are onorul a figura și între aceștia. Deocamdată atât despre dl preot Cărpinișan.

Nu mai puțin măgulitor voiu pu ea amintii și despre două puteri, didactice dela școala de aici: d-șoara învățătoare Elisa Crișan și învățătorul Vasiliu Carpenișan. Cea dintâiu se distinge prin un zél neîntrecut și purtare de model, cel de al doilea pe lângă aceste înrușiri bune, își cunoaște chemarea în școală și societate.

De încheiere amintesc, că unde conducătorii unei comune vor lucra cu puteri unite, acolo calea spre progres va fi deschisă, ear' unde fiecare va fi pentru sine și va mai și bârfa în contra altor bărbați de bine, acolo drumul ce duce spre povârnișul moral și material, va fi neîmpedecat.

Ne vom nisui însă ca elementele turbulente din sinul poporului nostru, precum și cei ce conduc poporul să fie luați la răboj, scriindu-i cu litere mari în aceasta foaie a poporului.

Réheveanul.

Reuniunea învățătorilor români gr.-cat. din archidieceasă.

De lângă Arleş, Dec. 1905.

VI.

Domnul coleg Măcsin Blaga din Veseuş scrie în nrul de Dumineca 52 al »Gazetei Transilvaniei« o corespondență despre modalitatea eternisării memoriei decedaților profesori preparandiali din Blaj. Ștefan Pop, Petru Solomon și Aurel P. Bota, anume: ca fundațiunea creândă în memoria acestora să poarte numele de »fundațiunea Ștefan Pop, Petru Solomon și Aurel P. Bota« și aceea să fie inițiată și augmentată de discipulii lor cât și de alți amici binefăcători și cunoscuți ai lor. În feriile de Crăciun din partea președinților despărțămintelor să se convoace adunări extraordinare în cauză, aducându-se concluze care în termen de 15 zile să fie aşterate biroului central.

Despărțămintele să plenipotențieze pe unul pentru compunerea literilor fundamentale. La 30 zile după primirea concluzelor biroul central al reuniunii învățătorilor archidieceșani să convoace pre plenipotențiați spre a stiliza literile fundamentale. Propunătorul Blaga nu crede că în archidieceasa gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș cu preste 500 de dascăli, cât și alți trecuți în diecese ori ajunși ca preoți ori în alte poziții în viața socială, dispunători pe casă și masă, s'ar afla vre-unul care ar putea zice, că n'are de unde să dea d. e. 10 coroane la fundațiunea acestora, care s'au jerfit pentru propășirea și înaintarea dascălului român. Suntem săraci e adevărat; dar nu îngenunchiați și nu îmbrânciți întru atâta, încât să ne putem esch de când trebuie să ne afirmăm.

Sunt de acord cu dl Măcsin Blaga în afacerea eternisării numișlor nostri profesori și numai lăuda pot pe inițiatorul, văzând că și dintre învățătorii

noștri din afară încă se află unii cari să interesează de afacerile noastre publice, ba conlucră pentru realizarea acestora, dar nu consimțesc cu părerea dânsului față cu executarea ideii. Anume țin de superflu ca pentru cefptuirea adunării colectelor să se convoace adunări extraordinare, cari ar costa spesele de călătorie a membrilor reuniunii mai mult ca cât ar putea ei contribui la fondul ce este a să institui, nici aceea nu țin cu scop ca fiecare despărțământ să trimeată un plenipotențiat numai în afacerea aceasta la Blaj, cea-ce ear ar spori fără nici un scop spesele de călătorie ale acestora. Avem noi organele noastre constituite pe baza statutelor reuniunii; acestora le cade în competență de a iniția colectarea.

Anume biroul central din Blaj poate emite un apel către despărțăminte, ear' adunările despărțămintelor ținând conform dispozițiilor statutare în primăvara anului viitor vor putea colecta dela membri pe lângă taxele prescrise și ofertele benevole, suma căroră nu se poate determina înainte cum o face aceasta Domnul propunător în 10 coroane, ci să se lase în bună aprețiere a fiecăruia, ca se contribuie după starea lui intelectuală și materială, cât va putea și va voi, ear' adunarea generală ținândă în toamna anului viitor în Blaj, va fi mai competentă a compune pe baza propunerii comitetului central, literile fundamentale și a le înainta spre aprobare Prea Venerat Consistor archiepiscopesc, ca forul nost școlastic archidieceșan.

Suma fundațiunei încă nu se poate determina înainte cât de mare să fie, căci după modesta părerea mea suma de 6000 propuse de dl Maxim Blaga o afiu de prea esagerată după jurstările noastre financiare actuale; dar' nu este eschisă posibilitatea ca cu timp foștii discipuli ai numișlor preavenerați profesori să nu augmenteze în viitor fondul cel vor crea, ceea-ce cu atât mai vârtos vor putea face cu cât fundațiunea aceasta va avea intențiunea și menirea de ajutarea pe fii lor de ambe sexele întru creșterea și înaintarea lor.

Este frumos și laudabil când învățătorii noștri să cugetă serios la asigurarea viitorului descendenților lor. Parochii archidieceșani au avut și au mare noroc în persoana Rv. Domn Dr. Victor Smigelschi, canonic metropolitan, cu a cărui conlucrare au ajuns la un fond mare merit pentru creșterea și ajutoarea fetelor orfane de preoți, căci iacă din votivare au întemeiat, un fond din interesele căruia să folosesc deja 20 fete cu stipendii în internatul Vanean de fete din Blaj. Pentru-ce să nu putem și noi a avea un atare fond? »Voește și vei putea, ajută-te și Dumnezeu te va ajuta«.

Arleşanul.

Serate de-ale meseriașilor români.

(Urmare și fine.)

După vorbirea dlui Tordășianu, schițată în nrul trecut, am intrat în programul seratei propriu zise. Mica școlăriță Ana Rot ne-a recitat frumos pe

»Școlarul îndreptat«; sodalul pantofar Vasile Dimitriu a plăcut în predarea monologului »O beșică de săpun«; cântarea frumoasă a dlui Ioan Stanciu, zugrav, totodată actor în trupa germană din lo: ne-a înveselit inimile; mica școlăriță Stana Stanciu a recitat bine »Cănele soldatului«; d-șoara Iustina A . . . , a fost superbă în »Ispita« de Coșbuc; mult haz și nesfârșită voie bună a produs dl Laurențiu Boldor, sod. măsur cu bucata »De ce am rămas flăcău bătrân« de A. Pop; d-șoara Mărioara Avrigean a dovedit multă pricepere prin predarea »Babei Dochia« de Sebastian; mica școlăriță Elisaveta Carabaș, a fost drăguță recitând frumos poezioara »Mama mea«; d-șoara Anița Prașca ne-a predat cu mult farmec și nu se poate mai frumos o poezie de Alexandri; dialogul »Țiganul în căruță« de Săciu, predat cu mult meșteșug de Vasile Dimitriu și Laurențiu Boldor, a stârnit risete și hohote nesfârșite; d-șoara Geni Roman, cu vocea-i dulce, curată și hână ne-a încântat cu »Luna știe« cântată dulce, fermecător și încă o cântare a dlui Stanciu și a urmat sortarea cărților datorite parte de Reuniune, parte de dl I. Apolzan.

După ce dl Tordășianu mulțamește tuturor debutanților de astăzi și celor din tot decursul anului și după-ce la întrebarea, dacă e se mai ținem ședințe literare și în 1906, a primit numai răspunsuri pozitive, dorind tuturor sărbători fericite, ne-a invitat la ședința primă din Ianuarie 1906.

»Inoltrunțt.«

Dela teatru.

Operetta nouă de Lehar: »Eine Juxheirat«, care s'a predat cu mult succes în Viena, s'a dat și aici Joi; n'a fost primită însă ceva tare călduros din partea publicului, poate și din cauza, că n'a mers destul de vioi, fiind actorii, după cum se vedea, c'am oboșiți. Rolele principale le-au avut Iohanna Weber, Pistol, Burger și Sablè și au fost interpretate în modul obicinuit.

Sâmbătă după prânz s'a dat vechea operetă, în a cărei muzică să delectau deja părinții noștri: »Don Cesar«, seara piesa: »Heirat auf Probe«.

Duminecă după prânz s'a repetat opera, clasică pentru comicul ei și fineța muziciei individuale a lui Offenbach: »Blaubart«. Seara s'a reprezentat operetta: »Wiener Frauen«, un product născut în dureri crâncene, un op care a înșelat încâtva așteptările adoratorilor și prietinelor lui Lehar.

Luni seara s'a repetat: »Eine Juxheirat«, eară Marți seara earăși au resonat melodiile plăcute ale drăguței operette: »Das verwunschene Schloss«.

Mercuri s'a repetat operetta: »Jung Heidelberg«.

De Joi seara să încep serile de beneficiu, facem deci atent publicul. Joi seara, după cum suntem informați, să va preda o piessă cu cântări în beneficiul simpatice și vioacei subrette: Iosefine Sablè, sperăm și poftim bun succes.

Stp.

PARTEA ECONOMICĂ.

Al XVII-lea Raport general

al comitetului central al „Reuniunii române de agricultură“ din comitatul Sibiului pentru anul 1904.

(Urmare).

Cultura nutrețurilor măestrite și a altor plante.

În urma publicației noastre despre împărțirea în mod gratuit de semințe de *nutrefuri* măestrite, la comitet au intrat 82 cereri, cari considerate, am distribuit în total 78 chlgr. sămânță de trifoiu, 23½ chlgr. sămânță de napi de nutreț și 19½ chlgr. sămânță de lufernă. Prețul sămințelor cu cor. 185.32, 'l-am acoperit din mijloacele Reuniunii. Sămînțe au primit membri cu locuința în Aciliu, Alțina, Boița, Bradu, Brașov, Bungard, Căpâlna, Cărpeneș, Deal, Galeș, Gârbova, Gurariului, Ilimbav, Lanerăm, Loman, Ludos, Marpod, Nucet, Orlat, Poiana, Racovița, Rêhâu, Rusciori, Sebeșul-săsesc, Sebeșul-superior, Sécădate, Seliște, Sibiui, Șura-mare, Tălmăcel, Tilișca, Topârcea, Vale și Veștem.

Tot la acest loc ținem să amintim, că prin *mijlocirea* noastră au procurat diferite soiuri de *semințe mai bune și mai ieftine* mai mulți proprietari din comitat și afară de comitatul nostru.

Ținând cont de preserisele în vigoare, prin publicații diferite am adus la cunoștință îndatoririle despre stîrpirea mărcinilor, hemiului sêlbatic și mătasei din trifoiu etc.

În cauza *vieritului* am dat de nou publicațiile anterioare relative la stropitul viilor contra *peronosporei viticole* cum și rescripțiile ministeriale despre opreliștea punerii în circulație a viurilor artificiale etc.

De încheiere mai amintim, că *secretarul Reuniunii* noastre, din privilegiul onomastice sale cum și din cel al împlinirii anului al 14-lea, de când ocupă postul de secretar, a pus temelie unui *fond cu cor. 100* și cu *menirea* ca la timpul seu să se acorde un *stipendiu pentru un tîner, care ar dori să se califice în vierit*, dat fiind, că flagelul „peronospora“, „filoxera“ și celelalte plage amenință cu peire viile și cu ele și bunăstarea multor proprietari.

Tovărășii agricole.

Premițînd, că frunțașii mai multor comune mereu se întovărășesc în scopul procurării de mașini și unelte economice, despre *tovărășiile* noastre agricole, cu firme înregistrate, raportăm următoarele:

Tovărășia din *Roșia-săsescă* a lucrat și în 1904 cu mașina de sămănat grâu, cu cea de sămănat cucuruz, cu grapa de mușchi și cu triorul, după cari a încasat cor. 68.30. Inventarul tovarășiei reprezintă o valoare de cor. 652.74.

Tovărășia din *Apoldul-inferior*, în 1904 a folosit mașina de îmblătît cu vapor, grapa de mușchi și tăvăligul, de care dispune. Cum anul 1904 a fost rêu, dela mașina de îmblătît a încurs numai 657 ferdele grâu, 85 ferdele ovês și 43 ferdele alac și orz, cari s'au vîndut, ear' prețul s'a împărțit între cei 50 membri ai tovarășiei.

Dela tovarășia agricolă din Avrig, Lanerăm, Sebeșul-săsesc etc., cu regret trebuie s'o accentuăm din nou, cu toate provocările repetite, n'am primit rapoarte.

Fondul bisericesc-scolar, creat din contribuiri în cerealii ale parochienilor din *Gusterița*, a sporit cu interesele încurse după capitalul eloc at la „Albina“.

Comitetul D-Voastră, cu considerare la multele cheltueli reclamate la înregistrarea firmelor tovarășilor agricole și la multele formalități, pe cari poporațiunea dela sate cu greu le poate observa, — hotărîre a luat să nu mai insiste pentru înființarea de tovarășii agricole propriu zise, ci în schimbul lor să formeze *comițiile agricole* (Reuniunile ținutale), prevăzute în §. 4 din statutele Reuniunii. Onorabilei adunări generale i se prezintă astăzi o propunere specială în cauza înființării acestor comiții.

Însoțirile de credit satești sistem Raiffeisen.

Convingîndu-ne, că mersul afacerilor financiare al *Însoțirilor* noastre de credit satești sistem „Raiffeisen“, reclamă cu necesitate exerciarea unui control extern, On. Direcțiune a cassei de păstrare din Seliște, la rugarea noastră a binevoit a numi pe șef-comptabilul seu, dl *Constantin Herța*, de *revisor general pentru toate Însoțirile* noastre de credit.

În timpul relativ scurt, de care dl Herța a dispus, a cercetat Însoțirile noastre din Aciliu, Apoldul-inferior, Loman, Pianul-inferior, Pianul-superior și Rêchita, a studiat organizațiunea internă, administrația și modul de contare al acestor Însoțiri.

Dăm în cele următoare date extractive din raportul d-lui Herța relative la aceste Însoțiri, cu excepția datelor despre Însoțirea din Pianul-superior, înființată numai în primele luni ale anului 1905, date, ce mărturisesc despre frumoasele rezultate obținute.

I. *Însoțirea de credit* din *Aciliu*, înregistrată la anul 1897 cu 25 membri, la 31 Decembrie 1904 a numărat 158, cu capitalul social de cor. 3160. Conform bilanțului activele însoțirii sê urcã la suma de cor. 46,253.34, cu o creștere față de anul precedent de cor. 9259.74. — Acestea sunt plasate în împrumuturi cu caventi și hipotecă pe la membrii însoțirii. Între passive sunt: depunerile spre fructificare de cor. 17,275.21, împrumutul contras ca credit de cont-curent de cor. 23,537.24, fondul de rezervă de cor. 1177.28, fondul de binefaceri de cor. 109.30 și profitul net de cor. 272.70, care a intrat întreg în fondul de rezervă.

II. *Însoțirea de credit* din *Apoldul-inferior*, s'a înființat în anul 1896 cu 80 membri, la 31 Decembrie 1904 a numărat 187, cu capitalul social de cor. 3740. Activele au fost de cor. 52,529.84, cu o creștere față de anul precedent de cor. 2838.44. Între passive sunt: depunerile spre fructificare de cor. 5811.39, împrumutul în cont-curent de cor. 37,568.71, fondul de rezervă de cor. 3281.10, fondul de binefaceri de cor. 966.98 și profitul net de cor. 811.66, carele după detragerea dividendelor au intrat ½, în fondul de rezervă și ½, în fondul de binefaceri, menit pentru scopuri publice și ajutorarea membrilor la caz de necesitate.

III. *Însoțirea de credit* din *Loman* și-a început activitatea în anul 1902 cu 41 membri. La finea anului 1904 a numărat 86 membri cu cote de câte 40 coroane, laolaltă cor. 3440. Active a avut cor. 17,259.41, mai mult ca în anul trecut cu cor. 13,213.71. Ca passive sunt depunerile spre fructificare de cor. 3248.85 împrumutul în cont-curent de cor. 10,159.21, fondul de rezervă de cor. 90.07 și profitul net de cor. 321.28, carele va intra în fondul de rezervă și-și va spori la cor. 411.35.

IV. *Însoțirea de credit* din *Pianul-superior*, cea mai mare între însoțirile revidate, — și-a început activitatea în anul 1898 cu 64 membri, care număr s'a sporit până la 31 Decembrie la 279, cu un capital de cor. 5580. Activele se urcã la cor. 76,170.58 și arată o creștere față de anul precedent de cor. 26,895.25. Ca passive numără: depunerile spre fructificare în suma de cor. 23,728.02, împrumutul în cont-curent de cor. 42,000.—, fondul de rezervă de coroane 2,443.39 și profitul net de cor. 2419.17, carele conform hotărîrii adunării generale, va intra întreg în fondul de rezervă.

V. *Însoțirea de credit* din *Rêchita*, și-a înregistrat firma în anul 1898. A numărat la înființare 28 membrii, ear' la 31 Dec. 1904 a avut 84, cu capitalul social de cor. 1680. Activele au fost de cor. 19,789.92, cu o creștere față de anul precedent de coroane 11,933.14. Ca passive enumără, pe lângă capitalul social, împrumutul în cont-curent în suma de cor. 12,000.—, depunerile spre fructificare de cor. 5829.30, fondul de rezervă de cor. 12.78 și profitul net de cor. 267.84, carele va intra în fondul de rezervă, sporindu-l pe acesta la cor. 280.62.

Toate aceste însoțiri au dela *Cassa de păstrare din Seliște* credite de cont-curent cu un procent redus, așa că pot ținea concurența cât de bine cu alte institute vecine, avînd fiecare însoțire tendența, pe lângă ajutorarea membrilor cu împrumuturi la cas de nevoie, a *converti datorile locuitorilor dela alte institute străine la însoțirile din localitate* și astfel desvoltându-se lucrul, pe lângă o conducere înțeleaptă și un control conștientios, aceste însoțiri vor putea realiza un profit din ce în ce tot mai mare și vor putea împărți pentru scopuri filantropice sume tot mai considerabile, așa că cu timpul vor deveni niște izvoare de binefacere pentru poporațiunea noastră dela sate.

(Va urma.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Obârșia plantelor de cultură.

De multă vreme își tot sfarmă capul învățații și economiștii, ca să poată afla niște urme mai sigure despre obârșirea sau patria plantelor de cultură, pe cari le avem și noi astăzi în economia noastră și cu cari ne nutrim nu numai noi, dar' chiar și animalele noastre de casă.

Doctorul de corabie Buschau din Wilhelmshaven, a arătat cu prilejul adunării (congresului) a XXI a antropologilor germani, ținută la anul 1900 din 11—13 August în Münster, 90 de probe de bucate, legumi și alte plante de cultură din Europa, pe cari le-a adunat în decursul călătoriei sale din 30 ținuturi deosebite. Probele sau grăunțele sunt păstrate din timpurile preistorice, adică mai înainte de a se scrie istoria.

Cea mai veche plantă de cultură sau sămănătură s'au constatat, că este grâul, care s'a cultivat în China încă cu 3000 de ani înainte de nașterea lui Christos.

Homer, un poet grec, ne spune, că vechii viteji Diomedes și Hector își nutreau caii lor cu grâu. Theophrastus un naturalist învățat, ne spune în scrierile sale, că în Babilonia grăunțele de grâu ajungeau mărimea boabelor de struguri, ear' Herodot ne spune, că frunzele aceluia, erau de patru degete de late.

Columela și Plinius, naturaliști romani ne spun, că grâul de primăvară a fost adus în Italia din Thracia și că pe țărmuri Mării negre (Pontus Euxinus), se cultivau pe an la 80 de mii hectolitri, ear' în Egipt de 20 de ori mai mult.

Grăunțele de grâu aflate în Pompei, samână cu ale noastre. Tacitus un istoric vestit ne spune, că grâul se cultiva în Germania cu o sută de ani înainte de Christos și că numele de »Weizen« și l'a luat dela numele

vechiu »hoeri«, ear' numele latin de triticum se derivă dela verbul tero, trivi, tritum, care însemnează a îmblăți sau treera.

După grâu ca cea mai veche plantă de cultură urmează orzul (hordeum hexasticon), adică cel cu șase rënduri, care își trage obârșia din Egipt, unde se folosea și la jertfe. Cel cu două rënduri (disticum), este cunoscut ceva mai târziu, ear' cel cu patru rënduri, care este o corcitură a celor două soiuri dintâiu, este cunoscut numai din timpurile mai noue.

Despre săcară ne spune Plinius, că era cunoscută și cultivată înainte de Christos pe la anul 79 și că în Europa a fost adusă de către Slavi. Vechii Spartani încă se nutreau cu săcară, despre care ziceau, că deși e grea de mistuit, totuși e bună și nutritoare. Săcara se numia deja la Romani aproape ca și românește: secale și se zice că s'ar deriva dela verbul seco — a tăia.

Ovăsul nu a fost cunoscut în timpurile străvechi. Cultura lui este cunoscută numai de pe la anul 800 după Christos. Ovăsul a fost cultivat mai întâiu pe țărmurile Mării baltice, de unde apoi a trecut în Germania, unde apoi la început se măcina și se făcea din el un fel de păsat, cu care se nutreau chiar și oamenii.

Lintea e cunoscută din timpurile cele mai vechi. Despre cultura și nutrirea oamenilor cu lințe se află urme chiar și în sfânta scriptură, unde se spune, că Elia și-a vândut dreptul său de întâia naștere fratelui său Iacob, »pentru un blid de lințe«.

Mazărea, mălaiul și inul au fost cunoscute atât vechilor Egipteni, cât și vechilor Greci, dela cari s'au răspândit apoi și la celelalte popoare europene.

Intre plantele de nutreț, luțerna a fost cunoscută din timpurile cele mai vechi. Despre ea ne spune Plinius, că a fost adusă din Persia și apoi a fost cultivată în Grecia, de unde a trecut și în Italia. Cu o jumătate de juger pământ sămănat cu luțernă, ne spune același scriitor, că se putea ținea un cal cu nutreț vara întreagă.

Sub numele de trifoiu, cei vechi înțelegeau toate ierburile, cari aveau frunzele lor împărțite în trei părți. Virgiliu a mai numit în scrierile sale adevăratul trifoiu și »lotus«.

Cânepa și inul au fost cunoscute de asemenea din timpurile cele mai vechi. La vechii Greci și Romani întru atâta era de cunoscută și de deprinsă cultura lor, încât de atunci se știa, că dacă cineva voia să aibă fire de tort mai subțiri, trebuiau sămănite mai dese, ear' dacă voia să aibă fire mai groase, atunci trebuiau sămănite mai rar.

Cultura viței de vie era cunoscută în Asia de pe timpul lui Noe. În Europa ea creștea sălbatică și numai în veacul al treilea după Christos, a început a fi cultivată prin vii și grădini.

Intre legumi ceapa roșie este cea mai veche, de oare ce ea se cultiva în Egipt, încă cu 2000 de ani înainte de Christos. Tot cam așa de vechiu e și usturoiul (aiul), cu care se nutreau mai cu seamă Iudovii în robia lui Faraon.

Crastaveții sunt aduși din India răsăriteană. Sălata s'a cultivat mai întâiu în Grecia. Pătrânjeii și pepenii au fost aduși din Asia. Cultura acestor din urmă a fost tare lăpătată în Grecia.

Fasolea încă a fost cunoscută și cultivată atât din partea vechilor Greci, cât și a vechilor Romani. Verzele au fost aduse din Anglia și cultivate în patria noastră mai întâiu pe la anul 1516 după Christos. Napii de nutreț au fost cultivați în patria noastră mai întâiu pe la anul 1540 după Christos.

Cucuruzul, cartofii, ardeiul, tutunul părădăile și floarea soarelui au fost aduse din America și cultivate mai întâiu în Anglia și Spania, de unde apoi s'au răspândit și în celelalte state europene.

După cercetările și ispitirile naturaliștilor și ale istoricilor, mai toate sămănăturile, legumile și plantele de cultură au crescut mai întâiu în stare sălbatică și numai după-ce omul s'a convins, că acelea sunt bune și pentru nutrirea lui, sau a animalelor de casă, a început a le cultiva pe lângă casa sa, prin grădini și în câmpurile lucrate.

VESELIA.

Foia glumească a »Foil Poporului«. —

Peștii dadei.

Intr'un an la Blagovește,
Toți Țigani măncau pește,
Numai dada bunu
Nu avea nici unu
Și-a legat o iapă roaibă
Mare, sdravenă, dar' oarbă,
De-o căruță ferecată
Cu apă de buci legată.

Cu ea când mergea
Toată se spârgea.
Ba și 'n loc când sta
Încă se strica.

Și haid pân' la halta-balta
Căci cunosc peștii pe dada.

— — — Peștii: »oacaca . . .«

Feșii dadei:

»Vai dadă, că ne-or mânca«

»Aci mol

Că de bucuria mea

Fac așa . . .«

Și sufulcat pân' la coate

Dada prinde pești și scoate,

Tot de cei scurți și 'nholbați,

Lătăuși și crăcănați.

Și voios

Că-i norocos

Noauzece și noauă-a scos.

Ș'apoi coala cu mândrie

La purdei îi da să-i ție:

»Prinde-l Culo! strînge-l Tică!

»Na și ție . . . Harpandică!

»Ține traista Paramoane!

»Să n'avem grijă de foame!«

Și s'a întors cu traista plină

La bătrina Horholină,

Să le fearbă borș cu pește,

Că-i ziua de Blagovește.

Și le-a fert hârca de babă

Pești în borș — d'a buni și 'ngrabă,

Ș'apoi toți cu lăcomie

»Hēsta mie . . . hēsta ție«

Îi mîncară toți din oală,

Pân' remase oala goală.

Și sătui cu burta plină

S'au înșirat la odichnă;

Însă somnul nu le vine

Se întorc . . . ba nu li bine,

Tot mai rău — și gem și strigă

»Vai« . . . din foale li cărligă.

Se tăvăl pe jos și sbeară

»Fire-ai dadă de ocară

Că crepăm sătui cu toții»

Ba scăpând din gura morții,

Se strîmbau scoțindu-și limba

Cătră betul dada Hriba.

S'au jurat să n'aibă dinții

Și să nu le-ajute sfinții

De vor mai mânca ei pește

Pe la zi de Blagovește.

Gavril Hurdoan.

Dar' aceasta s'a întâmplat foarte pe înecetul, după-cum s'a lătit și omenimea pe suprafața pământului.

Ioan Georgescu.

Prelegeri economice.

Comitetul central al »Asociațiunii« la propunerea secției economice și cu aprobarea adunării generale a »Asociațiunii« ținută vara aceasta în Sibiu, a hotărât să aranjeze prelegeri economice pe sate, prin bărbați pricepători în ale economiei.

Atrăgând luarea aminte a cetitorilor noștri asupra acestor prelegeri, în cele ce urmează dăm circularul, ce comitetul central l-a trimis în afacerea aceasta despărțămintelor »Asociațiunii« :

Circularul e următorul:

În vederea trebuinței foarte simțite de a înmulți cunoștințele economice ale poporului nostru agricultor și astfel a influența asupra ameliorării situațiunii lui materiale și a-l face mai harnic în lupta tot mai aprigă ce ne așteaptă pe trenul cultural, — comitetul Asociațiunii în ședința sa dela 12 Decembrie crt. a decis să înceapă lucrările de organizare a prelegerilor economice deja în decursul anului 1906, conform programei următoare:

1. Se vor ține în decursul anului 1906 prelegeri în 20 despărțăminte ale Asociațiunii, distribuindu-se suma de 2000 — votată spre acest scop în 20 de părți egale de câte K. 100 —.

2. Prelegerile se vor ține în serii și nu numai într-o singură comună.

Comunele în cari se vor ține prelegerile au să fie designate de comitetele cercuale ale despărțămintelor, cari vor trebui să fie cu deosebită considerare la împrejurarea, că comunele designate în scopul prelegerilor să fie îndeosebi dintre acelea, unde până acum nu s'au ținut nici adunări de despărțământ, nici prelegeri populare, și astfel Asociațiunea nu e cunoscută acolo nici după nume.

Se va mai avea în vedere situațiunea scăpătată a comunelor și neapărata trebuință de a se face ceva pentru povățuirea locuitorilor lor pe calea progresului în cele economice.

3. Ca conferențieri se vor angaja specialiștii noștri pe trenul agriculturii, între cari

și învățătorii cari s'au calificat în timpul din urmă în: pomărit, vierit, stupărit, etc.

4. În scopul angajării acestor persoane comitetul central va adresa un apel către direcțiunile și comitetele cercuale ale despărțămintelor și — prin mijlocirea pressei — către toate persoanele cu oarecare pregătire teoretică și practică pe terenul agriculturii, pentruca să-i stea întru ajutor la rezolvirea importante probleme a prelegerilor economice.

Ceice vor dori să conlucre la ajungerea scopului numit, au să se înștiințeze comitetului central al Asociațiunii — prin direcțiunea despărțământului căruia aparțin — până la 15 Ianuarie n. 1906.

În înștiințare vor avea să arete calificățiunea economică de care dispun, eventual publicațiunile economice ce au scris și prelegerile economice cari le-au ținut până acum, ori apoi dovezi despre aranjarea de grădini școlare, pepiniere de viță și de pomi, stupării etc.

5. Comitetele cercuale vor recomanda petițiunile, cari se vor afla demne de recomandat fiind în deosebi cu considerare la împrejurările speciale ale despărțămintelor; pentru-că bine să se noteze, într'unele despărțăminte se va simți mai mult lipsa de cunoștințe referitoare la cultura pământului și a vitelor, într'alte referitor la cultura pomilor, într'alt le referitor la cultura legumilor și iar într'alte referitor la cultura viilor, stupilor, etc.

6. Prelegerile vor trebui lucrate sau cel puțin schițate prealabil și transpuse comitetului central spre revizuire.

Comitetul își rezervă dreptul a publica prelegerile mai reușite în revista »Transilvania« sau în »Biblioteca populară a Asociațiunii«.

7. Comitetul central va remunera fiecare prelegere economică cu maximum de K 10.— în contul diurnului și speșelor de călătorie.

(Va urma.)

APEL

cătră publicul român din Regatul ungar pentru participare la Expozițiunea generală-română din 1906.

În anul 1906 se împlinesc optsprezece secole dela descălecarea legiunilor romane pe pământul Daciei, care remarcă începutul formării națiunii române pe teritoriul ce poporul nostru l'a păstrat și-l locuște până în ziua de

astăzi; și tot în anul 1906 vor sărbători și frații noștri din Regatul României aniversarea de patruzeci de ani a întemeierii glorioasei lor dinastii și a domniei primului lor Rege, care și-a revărsat razele binefăcătoare și preste hotarele acestei țări, asupra întreg neamului românesc.

Anul 1906 reprezintă prin urmare în istoria poporului nostru un moment sărbătoresc de deosebită însemnătate, care trebuie să încălzască inimile tuturor Românilor fără deosebire de hotare politice, și să cuvine deci să fie sărbătorit prin o mare și generală manifestațiune națională, la care să participe toate ramurile națiunii române.

Conduși de această dorință, Corpurile leguitoare ale României au decis aranjarea unei Expozițiuni generale române, care se va inaugura la 1/14 Iunie și va rămânea deschisă timp de 6 luni până la sfârșitul lui Octombrie 1906.

Comisarul general al Expozițiunii ilustrul savant Dr. C. I. Istrati, pătruns de însemnătatea participării Românilor din Regatul ungar la această expozițiune națională, care fără conlucrarea lor ar rămânea lipsită de caracterul general român, a cerut în acest scop concursul »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« și comitetul central al acesteia, având în vedere interesele noastre naționale și economice, precum și relațiunile de prietenie și bună vecinătate, cari leagă monarhia noastră de România și în urma cărora nu numai ducatul Bucovinei va participa în mod oficial, ci și guvernul Ungariei a luat inițiativa pentru participarea la expozițiune a cercurilor noastre interesate în Regatul român și în acest scop a și acordat exposanților din Ungaria toate înlesnișurile de transport și de vamă, — a primit angajamentul de a înzestra atât pavilionul cât și casa țărănească, ce se va construi pe teritoriul expozițiunii anume pentru Români din Regatul ungar și a încredințat conducerea acestor lucrări prim-secretarului »Asociațiunii«, dlui Dr. C. Diaconovich.

Comitetul central vine acum a cere concursul publicului român din

Poesii populare.

Culese de I. A. Toboaleanu.

Bată-te mândruță bată
Ziua de mâni și de-alaltă
Pentru-ce mai celuit?
Dacă nu ț-am trebuit
Bată-te draci! mândruță
De mică te-am prins drăguță
De mi ă te-am vrut lua
Nu mi te-a dădud mătă
Tatăl tēu nice decum
Batăl ziaa de Crăciun.

Știi tu mândră acu-un an
Când noi dintr'un mēr mușcam
Și amēdoi ne săturam,
Dar' acum să fie o vică
Nu ne ajunge zeu nimică.

Auzitam mândră zeu
Că-i pare la mătă rău
Că te iubēști tu cu eu,
Ingrădească ulița

Tot cu lin și cu pelin
C'a noi să nu ne 'ntălnim.

Taci codrule nu mă spune
C'am vārat o vară 'n tine
Las' să mă spună frunza
Că ea mi-o ținut umbra
De-am vārat cu nānuța.
Codrule frunzuță lată
Nice bruma nu te bată
Că mi-ai prins bine odată.

D'irimă d'irima mea
Lasă-mă să-mi fac voia
Bine faci că nu mă lași
Că de voia mă lăsa
De viu în iad m'aș băga.

Zi, zi, zi cu pretenii
Până ce or ținea banii
Dacă banii s-or găta
Și pretenii m'or lăsa.

Bărbatul meu 'i beutor
La toată crisma-i dator

Că o avut un biet cojoc
Ș-acelai la birt zălog
Trage nouē cu geana
La car' crismă ne-om băga?
Trage nouē la stānga
Că-i mai bună pālınca
Cui nu-i place pālincuța
Scoate-iar ochii drăguța
Cātunci poate iar' plăcea
De nu ar putea vedea.

Dumă doamne daicea
Cu caii cu cocia
N'am baiu d'a fi țigănească
Numai să nu duruiască
Că mă bat gânduri nebune
Să-mi iau cal și arme bune
Să mă duc cu mândra 'n lume
Să pot trăi tot mai bine.

Pentru mândra ce-am avut
Noi vedea raiul mai mult,
Ear' cu mândra ce o am
Noi vedea raiul șuhan.

această țară, pentru a putea înzestra pavilionul ce s'a încredințat în condițiuni cât mai mulțămitoare și demne de rolul ce ni-să cuvine în sinul națiunii române.

În acest pavilion Români din regatul ungar vor avea să fie reprezentați în mod sistematic și unitar prin un tablou cât mai complet al tuturor manifestațiilor vieții lor naționale.

Pentru informarea preabilă a publicului nostru anunțăm încă de acum, că pavilionul va cuprinde următoarele secțiuni:

I. Situația etnografică, care va prezenta teritoriul Ungariei locuit de Români, proporția acestora în populațiune, viața lor comunală, etc. Această secțiune o va aranja Biroul »Asociațiunii« cu materialul de care dispune. Va primi cu mulțămite și cere anume pentru aceasta secțiune un număr cât mai de mare fotografii ale comunelor românești mai marcante (vederi generale, piețe, străde principale, etc.)

II. Locuințele poporului nostru. În această secțiune, la care aparține și o completă casă țărănească din Transilvania, care se va construi în satul etnografic, alături de casele țărănești din Istria, Macedonia, Basarabia, Bucovina, Moldova, etc., — se vor expune fotografii ale caselor noastre țărănești, ale părților, și interiorului acestora, mobilier original și toate uneltele de casă.

Pentru înzestrarea secțiunii II cerem concursul publicului mare și îndeosebi al despărțămintelor »Asociațiunii«.

III. Industria de casă, și anume: a) industria textilă cu toate produsele și uneltele și

b) alte industrii de casă cultivate de poporul nostru, cum sunt: olăritul, împletitul, sculptura în lemn etc.

La aranjarea acestei secțiuni a binevoitorilor se angaja doamna Maria Cosma, prezidentă Reuniunii femeilor române din Sibiu, care în scopul ca în despărțământul industriei textile să se expună numai obiecte originale și de valoare superioară, va alege personal obiectele de expus cu ocaziunea excursiunilor ce le va face în diferitele părți ale țării. Comitetul central apelează la despărțămintele »Asociațiunii«, la reuniunile de femei și la damele române cari se interesează de acest ram al muncii noastre naționale, și le roagă să înlăznească lucrarea doamnei Maria Cosma prin adunarea produselor mai valoroase de industrie textilă, până la sosirea d-sale în localitate, când apoi se va face alegerea definitivă.

IV. Portul și obiceiurile poporului nostru. Portul țărănesc se va prezenta pe păpuși în mărime naturală și în miniatură (60 cm. înălțime). Se vor putea expune însă și numai părți singuratică ce aparțin portului (s. e. cămeși, cătrinte, fundre, propoade etc.), precum și costume de interes istoric.

În aceeași secțiune se vor expune și orice obiecte ce privesc obiceiurile poporului (la sărbători, la petreceri, la lucru, la evenimente familiare) și superstițiunile populare.

V. Agricultură și alte ocupațiuni înrudite cu aceasta (silvicultura, horticultura vieritului, creșterea vitelor, pescăritul, vânătorul, etc.). Această secțiune va avea să arete cum, ce și cât producem în acest ram al producțiunii naționale și va putea cuprinde prin urmare tot ce sub aceste raporturi va fi de interes pentru vizitatori, anume: date statistice, pla-

nuri de exploatare, instalațiuni, unelte și produse agricole (toate aceste în natură, în miniatură ori în chipuri).

Pentru aranjarea acestei secțiuni se va cere concursul Reuniunilor noastre agricole, cari vor fi rugate a stabili un program detaliat pentru adunarea și alegerea obiectelor.

VI. Industria. În această secțiune se vor prezenta meseriile ce se practică în sinul poporului nostru (afară de industria de casă) apoi în industria mare, în cât există, și în deosebi și industria minieră; și anume se vor arăta materialul ce se întrebuințează, procedurile ce se uzitează și produsele diferitelor ramuri.

Și în această privință se va cere concursul corporațiunilor și cercurilor de specialitate pentru stabilirea modalităților înzestrării secțiunii, ca să se expună numai obiecte mai de valoare, cari se vor putea transporta fără greutate prea mari și nu vor fi supuse stricăciunii. (Va urma).

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Bruiu.

Andrieu Tiut fiu de Român din Bruiu carele de vre-o 2 ani a emigrat la America pentru a-și câștiga pâinea de toate zilele, știind cât de săracă este biserica noastră din Bruiu și lipsită de unele rechisite trebuincioase, a binevoit a colecta în orașul Erie Pa din Nord America pe sama sf. noastre biserici dela următorii binevoitori Români:

Andrieu Tuit, 4 dol., Nistor Potor, 4 dol., din Bruiu; George Țintea, 1 dol., Cincumic; Ioan Cozac, 2 dol., Bruiu; Nic. Hunzeu 50 cenți, Bruiu; Ioan Moldovan, 1 dol., Rodbav; Ioan Cureau 50 cenți, Rodbav; Victor Paler, 50 cenți, Cincșor; Nicolae Ocol, 50 c., Cincul-mare; Ioan Cânda, 50 c. Marian Bonea, 1 d., Cincul-mare; Pavel Muntean, 25 c. Cincumare; Florea Stângaci, 25 cenți, Cincul-mic; Nicolae Pârveu, 25 cenți, Ohaba; Chirilă Mureșan, 20 cenți, Stefan Dragomir, 12 cenți, Mihailă Stefan, 10 cenți toți din Ohaba; Ioan Greavu, 50 cenți, Cincul-mic; Eftin Vereș, 50 cenți, Cincul-mare; Ioan Gridian, 25 cenți, Vasile Joanta, 20 cenți, Boholț; Ioan Toma, 25 cenți, Cincul-mare; Nicolae Broj, 25 cenți, Cincul-mare; Pavel Brumbea, 25 cenți, Calbor; George Hetrea, 40 cenți, Calbor; Ioan Stângu, 25 c., Dumitru Dobrin, 25 c., Arpașul-inf.; Maria Vas. 25 c., Toma Popa, 10 c., Besimbac; Ioan Popa, 10 cenți, Beșimbac; Ioan Sepi, 10 cenți, Gălaț; Victor Stanislav, 10 cenți, Besimbac; Ilie Aron, 10 cenți, Roșia-săsească; Vasile Lăluț, 25 cenți, Beșimbac; Vas. Oprea, 20 cenți, Beșimbac; Ioan Baștea, 25 cenți, Cincul-mare; Andrieu Moldovan, 25 cenți, Cincul-mare; Nicolae Lăluț, 25 cenți, Beșimbac; Ioan Stefan, 25 cenți, Cincul-mare; Ioan Savu, 10 cenți, Cincul-mare; Moise Brumbea, 25 cenți, Calbor; Nicolae Cozac, 25 cenți, Calbor; Nicolae Marcu, 25 cenți, Seliște; Ioan Ghiorghina, 25 cenți, Seliște; George Guția, 25 cenți, Calbor; Maria Petruș, 50 cenți, Seliște; Ioan Stoiaiu, 25 cenți, Tilișca; Dumitru Petruș, 25 cenți, Seliște; Ioan Băja, 25 cenți, Poiana; Nicolae Brumbea, 25 cenți, Calbor; Grigore Baștea, 25 cenți, Calbor; Ilie Oprean, 25 cenți, Poiana; Ioan Vulcan, 30 cenți, Calbor; Achim Tiut, 2 dolari, Bruiu; Dămian Epure, 2 dol., Toarcla; George Ignat, 50 cenți, Bruiu; Rafira Muntiu 50 cenți, Cincul-mic. Suma totală 30 dolari 82 cenți (151 cor. 96 bani.)

Deci și pe aceasta cale li-să aduce susnumiților binevoitori cele mai călduroase mulțumite din partea comitetului parohial gr.-or. din Bruiu, rugând pe atotputernicul D-zeu ca să reverse binecuvântarea și darurile sale cele bogate preste frații români din Erie-Pa ca astfel sănătoși să se întoarcă toți în patria lor mult iubită.

Bruiu în 29 Decembrie 1905.

Ioan Berghes, par. gr.-or.

CRONICĂ.

Despărțământul Cluj al »Asociațiunii« — după cum scrie »Răvașul« — s'a constituit în 16 c. în o agentură, în localul casinei române. De președinte a agenturii a fost ales dl Voicu Nișescu, de notar dl Ioachim Ciurea, ear' de cassar dl Romul Dumitru. Aceasta agentură, carea putem zice că un rod al beneficiului mesei stud. academice — după ce beneficiarii sunt obligați de a se face membrii ajutători ai »Asociațiunii«, — e o dovadă vie despre activitatea netăgăduită a despărțământului Cluj și e de dorit, e o datorință morală, ca domniile stud. universitari să se înroleze cu toții sub flamura »Asociațiunii«.

Bani îngropați cu o moartă. Acum anul a murit la Liptó-Hible (Ungaria-nordică) o femeie Susana Droppa. Ea avusese un singur ficior, care de frica cătăniei, fugise de mulți ani la America. Auzind ficiorul abia la anul despre moartea mamei sale, a scris acasă ca să deschidă mormântul, căci în perina de sub capul moartei se află o sumă mare de bani. Deregătoriile au și deschis mormântul, și au aflat în perină 600.000 cor. care acum are să o capete ficiorul.

Luptă cu lupii. Vasile Cioban, un Român din Hodac (lângă Reghin) mergând în 27 Dec c. noaptea dela Reghin spre casă, s'a întâlnit în drum cu doi lupi. Cioban nu și-a pierdut curajul, deși nu avea armă.

Când unul din lupi, a vrut să sară asupra-i, el își scoase cuțitul din șerpar și cu o lovitură bine nimerită a străpuns pe lup drept în inimă, lăsându-l răsturnat în drum. Pe al doilea lup, care a sărit de asemenea să-l sfăște, Românul l'a încheștat cu mâinile de gât și l'a târât cu sine până în sat. Aici la strigătele lui Vasile, au sărit oamenii cu securile și au omorât lupul.

— Brav Român!

Canibali. Am spus și de alte ori, că canibali se numesc oameni de aceia, cari mănă carne de om. De aceștia se află în Africa, pe insulele Australiei etc. Acum vine știrea din Africa, că stațiunea misionarilor catolici din Kvangō a fost atacată de canibali Negri și misionarul și 8 instructori au fost uciși și mâncați.

Din America. Vrednicul nostru compatriot Șerban Gabor nobil de Voila, aflător acum în Alliance-Ohio, ne scrie că Români de acolo în Dumineca de 4/17 Dec. 1905 au avut norocire a doua oară a asculta slujba dzească în limba română, săvârșită de dl Dr. Ep. Lucaciu, nou trimisul preot gr.-cat. căruia dl Gabor în numele poporenilor gr.-cat. din America îi urează viață lungă, fericită.

Aviz. Oficiul de înștiințare polițial din Sibiu, din cauză, că mulți din aceia cari sunt datori a-și înștiința locatarii și angajații, o neglijează, face atenți pe toți proprietarii de case, de fabrici, hotelieri și ospătari și toți cari angajează persoane în serviciu, să facă înștiințările de lipsă pe țidule, scrise cetăț. de cari se află la oficiul de înștiințare (la primărie), căci altcum vor fi pedepsiți în sensul art. de lege XXVIII din 1879 § 19.

Casuri de moarte. In prezua Crăciunului a răposat după scurte suferințe preotul din Rășinari, Iosif Goga, tatăl tinărului și talentatului nostru poet, Octavian Goga. Familia a dat următorul anunț:

Cu sufletul zdrobit de durere anunțăm moartea iubitului nostru defunct Iosif Goga paroch ort. în Rășinari întâmplată în 24 Dec. st. v. 1905, în al 54-lea an al vieții și în al 25-lea an al preoției sale. Inmormântarea s'a săvârșit Marți 27 Dec. st. v. a. c. în cimitirul din Rășinari. Natanail Goga, tată, Aurelia Goga nasc. Bratu soție Văd. Maria Bratu soacră, Octavian, Claudia și Eugen fii.

— In 1 Ianuarie n. c. a răposat în Caransebeș Ioan Nemoian, avocat și membru în direcțiunea societății comerciale »Severineana«. Inmormântarea îi s'a făcut în 2 Ianuarie c.

— Joi dimineața în 11 Ianuarie n. c. a răposat în Sibiu, după lungi suferințe Aurel Trif, fost redactor la »Tribuna« (Sibiu) și în urmă la »Telegraful Român«, lăsând în jale adâncă pe soția sa Elena nasc. Muntean. Inmormântarea îi se face Sâmbătă, în 13 c.

Glume. Cu titlul »Glume«, poesie și proză din popor dl. inv. Romul Bortos (Don Ramiro) a scos în tipografia »Poporului Român« din Budapesta o carte, cuprinzând glume vesele și petrecătoare. Prețul 1 cor.

Bani falși. La târgul de vite din săptămâna trecută, ținut în Sibiu, gendarmeria a aflat și cuprins mai multe bancnote false de 20 cor. Se zice că sunt puse în circulație bancnote de aceste până în valoare de 20 mii cor. Facem luători aminte pe iubii nostri cetitori a fi cu grije la primirea astorfel de bancnote.

Aduc mulțumită tuturor clienților mei și le doresc an nou fericit. Cu distinsă stimă:
I. Petrașcu, croitor.

Manevre. Marile manevre, după cum se vestește din Viena, se vor ținea anul acesta în Septembrie în Silesia-resăriteană (Austria).

Cu litere latine. In Tokio, capitala Japoniei, va eși în curând o foaie japoneză, tipărită cu slove latine. Numele foaiei e »Romani« și e redactată de profesori.

6410 de emigranți în un an. După datele oficiale, în anul 1905 au emigrat din comitatul Szepes 6410 de oameni, marea majoritate la America. Emigranții au fost cu 3108 mai mulți ca în anul 1904. Și acest comitat al Ungariei era unul din cele mai bogate!

Dar pentru biserică. Vasile Șeulean inv. pens. și Negrilă Mihaiu, econom, călăuzi de dragostea ce o poartă pentru sl. biserică au binevoit a aduce pe altarul D-lui următoarele daruri: Negrilă Mihaiu simțind lipsa unui rând de haine bisericesti a alergat cu obolul său și a dăruit un rând de haine în preț de 80 cor. ear' V. Șeulean mai acum 2 ani a cumpărat un policandru, ear' în anul acesta un patrafir frumos. Primească deci acești marinimoși din parte mea și a întregului popor din loc cele mai adânci mulțumite. Leșnic 23/XII 1905

Danil Săroiu, inv.

Nouă mină de aur s'a descoperit în Maramurăș în muntele numit Moldova, de pe hotarul comunei Bereznik. După cercetările făcute s'a aflat, că noua baie e bogată în aur și argint.

Esundare. In comitatul Turda-Arieș a eșit din alvie Murășul și a năpădit drumul de țară, așa că comunicația s'a întrerupt. Arieșul a năpădit o parte a comunei Sân-Mihaiu (l. Turda).

Nenorocire în mină. In baia de cărbuni din Petrojeni, proprietatea societății din Salgo-Tarján, resturnându-se un părete, a căzut pe un băieș, cu numele Ioan Kass.

Ceialalți băieși au sărit în ajutor, dar' pe când au delăturat pământul, Kass murise. S'a pornit cercetare.

Vitejii! In Dobrișin fiind numit un nou fișpan, Kovács Gustav, când se-și făcă intrarea săptămâna trecută, a fost atacat la gară de mulțime și bătut rău de a lungul stradelor. Guvernul a trimis la Dobrișin un comisar și mai mulți polițiști din Budapesta pentru cercetare. Până acum au fost arestați 13 inși.

Din Feldloara (comit. Turda-Arieș) ni se scrie, că preotul gr.-or. de acolo Atanasie Hopârtean, sosit de doi ani în aceea parochie, văzând că biserica e mică și slabă, s'a hotărât să zidească o biserică frumoasă de peatră. Poporeni așteaptă mult dela hărnicia preotului, dar trebuie se-i ajute și el întru toate. D zeu se ajute!

Prelegere interesantă. Aurel Kovács inginer de mașini a ținut zilele aceste o prelegere interesantă despre mașinile moderne de lucrat. Intre aceste a scos deosebi la iveală mașinile de scris și a clarificat cu interese date statistice și demonstrative folosul lor mare la advocați, comercianți, autorități, institute de bani și fabrici. El a arătat totodată mai multe sisteme de mașini de scris și a caracterizat între aceste mașina de scris Original Remington Standard, ca perfecțiunea tehnicei moderne pe terenul mașinilor de scris. Cel mai mare interes l-a deșteptat aceea parte a prelegerii sale, dezvoltată în mod specialist, că adică pe ce trebuie să punem pondul la procurarea unei mașini de scris, în ce mod ne putem convinge care e cea mai bună mașină. Precum aflăm, Aurel Kovács (Budapesta, Andrassy ut 12) va scoate prelegerea sa, care produce interes general, și în broșură separată, pe care o trimite bucuros — la o simplă cerere prin carte poștală — gratis și tranco fiecăruia, pe care-l interesează prelegerea. 7 1—1

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sânt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazar. Prețul 1 cor, și 10 bani porto. se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Producțiuni și petreceri.

In Sebeșul-săsesc.

Reuniunea meseriașilor și comercianților »Andreiana« din Sebeș va ținea o ședință literară în 1/14 Ianuarie (ziua de Anul-nou) 1906 în sala cea mare la hotel »La leul de aur« din Sebeșul-săsesc.

Program: 1. Deschiderea ședinței. 2. Conferența: Goga: Poezie. 3. Declamări. 4. Conferență: Legea despre industrie. 5. In paușă sortarea »Tombolei«. După program joc. Venitul curat e destinat pentru fondul văduvelor și orfanilor de meseriași.

In Turda.

Comitetul parochial gr.-or. din Turda dă un concert urmat de dans, ce-l va aranja corul său bisericesc la 19 Ianuarie st. n. a. c. (Botezul domnului) în sala cea mare din hotelul »Europa« — în favorul bibliotecii școlare. Programul este compus din 7 puncte.

In Bistrița.

Tinerimea română inteligentă din Bistrița aranjează o serată muzicală-declamatorică în

seara de sl. Vasile (în 13 Ianuarie 1906 st. n.) sub conducerea d-lui C. F. Rohrbeck, măestru de cor, în sala mare a hotelului »Regele Ungariei«. Venitul e destinat corului inteligenței din Bistrița.

Programul constă din 11 puncte: coruri, declamări etc. ear' după mezul nopții urmează dans.

In Căpâlna.

Tinerimea din Căpâlna aranjează o producțiune teatrală Duminecă în 1/14 Ianuarie 1906 (Anul-nou) în localul d-lui Cosma Tenescu. Se va juca piesa: Cinel-cinel și Herșcu Bocegiul. După producție dans. Venitul curat e destinat în favorul școlii.

An-nou fericit

docepte tuturor spriginitoilor nostri

Tipografia

HENRIC MELTZER.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. M. în B.—a. Cantor nu se caută, ci se îmbie anul; este o înă odată quirea (Nr. 50)

l. S. în Jangstevn-Ohio. Cu rambursă (Nachnahme) nu le putem trimite, v'e vine și prea scump. Cere un catalog dela W. Krafft (Sibiu) unde vei afla prețurile și trimite acolo banii.

Fr. M. B. în K-szöllös. Va urma după anul nou. Pentru 5 nri trebuie 60 bani cu porto cu tot.

ll. l. în P. Vom publica-o, numai răbdare. Pentru Bibl. Foi Pop. trimite bani.

Rehoveanul. Cum vezi am publicat-o, dar' covă mai scurtat, având puțin loc.

»Unirea sub Oad«. Ne pare rău dar' nu putem găc-turi. (Mediaș.) In curând.

Nic. Oz. în V. Poesia »Versul la botezul Dniei« am publicat-o acum e anul. D-ta ai scris-o de acela. A doua oară nu o mai publicăm.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Grija femeii este pentru binele familiei!

Kathreiner
cafea de maltă Kneipp

prin modul de producere a lui Kathreiner este gustoasă, ajută sănătății și e ieftină, ofere deci cele mai neprețuite avantajii pentru ori-care economie casnică!

La cumpărare să se accentueze espres numele Kathreiner și să se ceară numai pachete originale cu marca de scutire preotul Kneipp.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: la Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Tautsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine pătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimiteți sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 2 1-

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri
Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientă, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelin. de spese gratis.

Trei florini

costă un pachet postal de 5 chilo bruto
rămășiță-săpun frumos sortat de vioarele, reza, heliotrop, meșus, mărgăritarele, flori de persee etc. 273 8-15

Espedare cu rambursă prin

Întreprinderea Manhattan
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

George Schenker & Fiu
Fabrică de spirt și deposit liber de spirt
Sibiu — Nagyszeben,
strada Rosenfeld Nr. 21 și strada Faupului Nr. 12.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber și anume per 100 litere-grad:

I-a rafinată 96%	Spirț erud (articlu de flință) 90-91%	cor. 162-
II-a rafinată 98%	Spirț erud (articlu incins) 90-91%	158-
III-a rafinată 96%	Spirț erud (art. de cumpene) 90-91%	154-

Leheruri, rumuri, rachuri calitate obicinuită la cumpărare de 26 litere, 1 litră = cor. 1.

Orumpene se cumpără aici întotdeauna.

In neguțătoria mea de vase cu email și de argint-china, Piața mică Nr. 2

in localul de colț al edificului parochial rom.-cat.
se află articli de tot felul din aceasta branșă, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine.

264 8-10

Cu distinsă stimă
Ignat Weisz
Piața mică Nr. 2.

Librăria lui W. Krafft în Sibiu.

Calendare pentru anul 1906:

- „Amicul Poporului“ de I. Popovici. Prețul 60 fil, cu trimiterea francată 70 fil.
- „Posnașul“, umoristic. Prețul 50 fil., cu trimiterea francată 60 fil.
- „Săteanului“. Prețul numai 25 fil., cu trimiterea francată 30 fil.
- „Cu litere cirile“. Prețul 40 fil., cu trimiterea francată 45 fil.

Calendare din România:

- „Minervei“. Prețul 1.25, cu trimiterea franc. 1.45.
- „Lumea ilustrată“. Prețul 1.30, cu trimiterea francată 1.50.
- „Almanachul folositor“. Prețul 1.30, cu trimiterea francată 1.50.
- „Pentru toți fi români“. Prețul 1.25, cu trimiterea francată 1.45.
- „American“ sau „Bloe“. Prețul 80 fil., cu trimiterea francată 1.—.

Cărți potrivite pentru dar de Crăciun.

- Biblia Testamentul vechiu și nou, 50 icoane în culori cu text la fiecare icoană, 4° mic. Frumos legate cor. 4.—.
- Aceste icoane, foarte frumos executate, sunt făcute nu numai pentru copii, ci și pentru oameni mari sunt o adevărată mângâiere și bucurie.
- Cărți de icoane cu totul noue și confecționate cu deosebită eleganță în chromotipie:
- „Multe de toate“, cu numeroase icoane și cu text explicativ pentru copii mai mici; 6 foi, format 8° mare, cu învelitoare drăgălașă, cor. — 80.
 - „Animale domestice“, cuprinzând o serie de animale domestice format 4°, 8 foi, în scoarțe tari, cor. 1.50.
 - „Din grădina zoologică“, cu cele mai însemnate animale sălbatice, format 4°, 8 foi, în scoarțe tari, cor. 1.50
 - „ABC pentru fete și băieți“, } toate patru cu text
„Alfabetul“, } espl. (construcț
„Abecedarul copiilor“, } proverbe și cu-
„Moșia“, } vinte) în format 4°.
cu câte 8 foi à cor. 1.40.
 - „Cele 10 pisicuțe“, } cuprind două basme ilustrate
„Cele 6 lebede“, } cu chipuri foarte drăgălașe
și cu un text potrivit priceperii copiilor mai mari, format 4°, cu 8 foi à cor. 1.40.
- Cincizeci de istorioare morale pentru băieți și băiete de amicul pruncilor F. H., cu 6 chipuri colorate, 8° mic, 127 pag., în leg. frum cor. 1.—.
- Florescu, G., Limba florilor de amor și amicitie, cadou pentru toaletă dedicat junilor și junelor. 64 pag., leg. cor. — 60.
- Florescu, I. C., Limba florilor. Simbolică naturală a celor mai favorite flori. Urmată de câteva poesii alese. Leg. de lux cor. 1.—.

Album de broderii și țesături românești. Compus și editat de Minerva Cosma, cor. 16.—

290 5-5

Carti mai nouă:

- Cântece de copii și jocuri, de Dr. A. Bogdan-Hoya. cor. — 32.
- Călătoriile lui Guliver, de Swift. 1.50.
- Dicționar român-german de S. P. Barcianu, leg. 7.60, broș. 6.—.
- Dicționar german-român de S. P. Barcianu, leg. 10.—, broș. 8.—.
- Popovici T., Dicționar de muzică, cu mai multe ilustr. broș. 2.50, leg. în pânză cor. 3.—.
- Bunea Dr. A., Amintire lui Cipariu. — 50.
- Iorga, Istoria Românilor în chipuri și icoane. 2.50.
- K. linderu, Din viața română. 4.—.
- Stefulescu Alex., Gorjul istoric și pitoresc cu harta Gorjului 6.—.
- Mănăstirea Tismana. 4.—.
- Agricultură rațională de Dr. G. Maior. Manual complet pentru usul școlilor speciale și de consultat pentru agricultorii practici:
- Partea V. Ippologia sau Zootehnica specială a cailor, 296 pag. cu 60 fig. în text. 5.—.
- Partea VI. Creșterea, îngrijirea și utilizarea porcilor, cu 33 fig. în text. 8.—.
- Colescu L., Harta figurativă a produselor agricole, animalelor domestice și pădurilor din România. cor. 8.—.
- Moga V. S., Cultura albinelor. 3.—.
- Imbunătățirea cailor și vitelor în România 1.50.
- Anghel, In grădină, poem 3.—.
- Carmen Sylva, Pe Dunăre, romanele. 1.—.
- in luncă, romanele. 1.—.
- Cioban Maria, Poesii. 1.—.
- Ciura A., Visuri trecute, romanele. 1.—.
- Coșbuc G., Fire de tort. Versuri. Ediț. III. 2.50.
- Dintr'ale neamului nostru 1.—.
- Csato Ludovic de, Câteva pagini, broș. 1.—, leg. 2.—.
- Gorun I., Robinson în țara românească. 2.50.
- Taina a șasea. 1.50.
- Iosif St. O., Din zile mari. Poem istoric. 2.—.
- Turgueroff I., Un cuib de nobili. — 60.
- Zoa E., Bestia umana. 2.50.
- Ipan A. L., Petitorii, comedie popor. în 1 act. — 20.
- Boilă Dr. R., Dreptul de alegător la alegerea deputaților dietali. — 50.
- Cioto Aurel, Note și reflexiuni la sit. politică a Românilor 1.—.
- Maniu Dr. C., Considerațiuni asupra import. activ. polit. naț. 2.—.
- Cosma Minerva, Modele de cusături românești, Căut. I. — 50, II. 1.—.
- Gorki Maxim, în temniță, note de închisoare. — 50.
- Lăpădatu I. I., Banca Austro-Ungară. 1.—.
- Studii de contabilitate. — 50.
- Efectele publice. 1.—.
- Popp Const., Băncile române din Transilvania și Ungaria. — 50.
- Viciu Al., Limba română poporană și diabolul sicilian. — 60.
- Vojen A. P., Carmen Sylva, studii critice. 1.50.

Cugetați-Vă la marele bazar de mărfuri

R. KRASSOVSKY

203 18 —

Sibiu. Piața mare.

O boltiță (Greis'erei)

constatătoare din local de neguțătorie, împreună cu aranjamentul și licența și cu locuință alături de 3 odăi, e de dat în arândă cu preț de 160 cor. 10 1-1

Orlat Nr: 345.

Gratis

O cumpănă economică!

276 8-15

Din depositul meu de fabrică prea plin trimit fabulos de ieftin articli mei de argint-Mexico de renume universal și pentru calitatea lor esalență iubiți în general, și anume:

- 6 buc. cușite de masă de arg.-Mexico
- 6 » furculițe de mănăcat » »
- 6 » linguri de supă » »
- 12 » linguri de cafea » »
- 6 » cușite escelente de desert,
- 6 » furculițe escelente de desert,
- 1 lingură de acos supă de arg.-Mexico
- 1 lingură de seos lapte » »
- 2 fepioce pt. masă de salon foarte eleg.
- 46 bucăți la elaltă numai 2. 6.50.

Fiecare cine comandă mai primește afară de aceasta ca premiu o cumpănă economică, cu măsurare garantat esactă și cu forță de purtat de 12 Kgr. total gratis

Argintul de Mexico este un metal alb, pentru durabilitatea și calitatea escelentă a lui se dă o garanță în scris pe 25 ani. Expediția, dacă se trimit banii înainte sau cu rambursă, prin depositul european

Întreprinderea MANHATTAN
Budapesta VIII, strada Bezeredy 3

**CEA MAI MARE
INVENȚIE**
al noului secol

costă numai
fl. 2.55

orologiu de buzunar nickel-remon-toir, inventat tocmai acum, marca „System-Roskopf Patent“, cu un mecanism de 36 ore și arătător de secunde, luminând clar, cu mers esact pe minută, cu garanță de 3 ani. Un lanț elegant de orologiu și 5 obiecte de lux se alătură gratis.

În caz de neconvenire banii retour, astfel risicul e eschis. Expedarea cu rambursă sau trimițând prețul înainte, se face prin 266 8-30

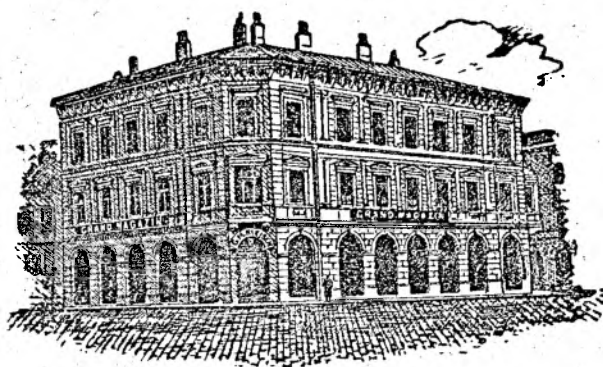
M. J. HOLZER

deposit de fabrică en gros de oroloage și articli de aur, Cracovia, Oest Dietels-gasse 73 St. Sebastiangasse 26.
Furnisorul oficialilor ces. reg. de stat.
Preț-curante ilustrate de oroloage și articli de aur, gratis și franco.
Agenți se caută.
Asemenea anunțuri sunt imitații.

La procurare de 10 oroloage de buzunar trimit un orologiu ca premiu gratis!

La procurare de 10 oroloage de buzunar trimit un orologiu în alinațe.

Haine de liturgie.

Prapori Greco-orient.

205 2-3

Fără concurență.

Esposiție de Crăciun și Anul-nou în Grand-Magazin

Manufacturi și articli de modă dela cele mai ieftine până la cele mai fine.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sânt:
tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sânt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER
Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Crema-Mitin a Drului Jessner

face o piele netedă și mlădioasă, crează un teint delicat, pătrunde ușor prin piele fără a lăsa resturi de grăsime. Prețul unei filiea cor. 1 50; șatula de tinichea 40 bani.

Pasta-Mitin a Drului Jessner

are efect escelent asupra pielii grase, umede, lucitoare, iritabile, îaroșite, fre-cate. — La ungere e de colorarea pielii.

Ingheț-Mitin a Drului Jessner

nu poate lipsi în anotimpul friguros, delătură de tot iritarea de mănăcărime la umflături de degerare, le vindecă în timp surprinzător de scurt. Prețul pro tub cor. 1.20.

Depot:

Gustav Meltzer, deposit-central
strada Gușteritei 25.
Parfumerie, str Cismădiei, edific comandei de corp.
Filială, Piața mică 29.

Fabrică chimică Krewel & Co, G. m. b. H.
Köln pe Rin. 301 2-12

VICTOR ONIȚIU

deposit de băcănie, coloniale și delicatose
SIBIU. în edific inl „Albinei“.

Cel mai ieftin și mai bun isvor de cumpărare pentru mărfuri de
Băcănie, Coloniale (Spîțerie).

CAFEA neprăjită 20 de feluri
escelente cafele prăjite
În toate prețurile!

Zahar I-a rafinat
în piramide și bucăți cubice!
Fruete meridionale! Conserve!
Cele mai fine iqueruri!

Vinuri naturale de masă și desert!

Toate soiurile de ape minerale umplătură proaspătă!
Depositul apei minerale **Căciulata.** 299 4-5

Principiul întreprinderii: Bun și ieftin. Serviciu prompt, real și prevenitor!

*Mult noroc la Anul-nou poștește
tuturoz iubitelor oei cunoscute*

304 1-1 **Carol Halmen**
Inspector al băncii de asigurări gen.
mut. „Transsylvania“ în Sibiu.

Cum în general e cunoscut, cele mai bune

lumini de ceară pentru biserică,

cum și

**alte lumini de ceară, stearin,
paraffin și pentru economie,**

mai departe

**lumini de ceară subțiri (sirmă),
lumini pentru pomeană, tămâie
și smirnă,**

de cea mai bună calitate și cu prețurile cele
mai ieftine se capătă la 292 5-

Fabrica de lumini și săpun a lui

GUSTAV MELTZER

Strada Gușterii Nr. 25.

Filială: Piața mică Nr. 29.

Sibiu (Nagyszeben).

A apărut:

Lucian Bolcaș

Năvăliri Barbare

Novelă.

8 1-2

„LUCEAFĂRUL“

Institut tipografic și de editură, Budapesta.

Se poate comanda dela autor:

Budapesta VII., Izabella tér 3.

Prețul 1 cor. + 10 bani porto.

Cu dar de

Crăciun și Anul-nou.

Eftin de minune!

500 bucați ou fl. 1.85.

Un orologiu excelent și elegant, cu
garanță că umblă bine și în 36 de ore
numai odată trebuie tras, împreună cu
un lanț aurit; un admirabil set de cra-
vată cu brillant-stimă; un inel aurit
cu peatră imit. pentru domni ori dame;
o garnitură admirabilă, constatătoare din
bumbi de manșete, guler și un piept,
gar. 3%, aur-double, 6 bucați batiste
de buzunar, gar. de ln; unelte de toaletă
elegante de nikel; o etui de oglindă de
toaletă cu un pepten frumos; un săpun
de toaletă aromatic; o carte de noțițe
legată; 12 bucați de bilete artistice a
bărbaților renumiți ai secolului trecut,
72 buc. pene de cancelarie engleze și
încă 395 bucați diverse, cari sunt folo-
sitoare în casă, sunt gratis. Toate la
olaltă cu orologiu care singur prețuiește
acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plata
înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pa-
chete dau gratis un frumos briceag de
buzunar, cu două tășuri. La mai mult
de două pachete de fiecare un astfel de
briceag.

Pentru-ce nu convine, să trimit numai
decât îndărăpt bani. 9 1-1

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Abonați „CALICUL“!

ziar ilustrat humoristic și satiric

cu prețul anual ordinar de 6 cor., pentru străinătate 7 franci.

Calicul e scriptura adevărului. Deviza lui: „Ris cu ori-ce preț“. Publică
numai articoli originali de cuprins interesant, cari zeci de ani își păstrează valoarea.

Abonament extraordinar redus la 4 cor. pe an

Pentru: Studenți de ori-care categorie, învățători și învățătoare, meseriași, mi-
litari dela tenente în jos.

Numerii singuratici, inclusive cei de probă costă 50 fileri.

Abonamentele se adresează la Sibiu (Nagyszeben) către

300 3-3

Administrația „Calicului“.

Un potolitor de sete ☩ Un încălzitor de stomac
vara este iarna

:Enrilo: de Franck

Cel mai perfect adaos la cafea, ☩

☩ precum și înlocuitor fiind deja gata pentru fert, ☩
este mai tare, mai bogat în culoare, mai aromatic, având un gust
mai plin decât malțul și orzul!

Modul de întrebuințare: La 1/4 litru apă ferbinte se adaugă o linguriță
plină adică vre o 6 grame cafea „Enrilo“, care se ferbe 5 minute,
lăsând apoi să stea după ferbere încă 5 minute spre a se limpezi. —

De întrebuințat cu sau fără :cafea boabe:!

D. X 6645 Ag. 06 I.

J. W. L.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

279 7-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

☛ contra pericolului de incendiu și exploziune, ☛
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

☛ asupra vieții omului ☛

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

☛ Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. ☛

Valori asigurate contra incendiului: ☛ Capitale asigurate asupra vieții:
83,697.147 coroane. ☛ 9,093.949 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,853.280 c. pentru capitale asigurate pe viață 3,880.658 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeoca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leacutor și curățitor a iestitatu special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se aliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel sen propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țevă, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onanției și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumnezeu până la 12 ore la amezari).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 18 37—

Glivaergiu și graveur A. MORAWETZ

Strada Cisnădiei 14. SIBIU Strada Cisnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

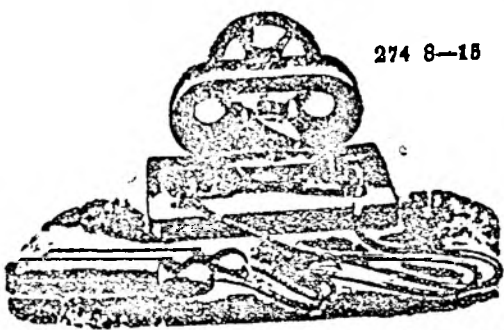
Deposit de gluvaere, aur, argint și argint de China.

== Cea mai renumită negustorie de aurării. ==

Deposit de oroloage de Geneva de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări noue și reparaturi. 198 16—

== Serviciu real. Garanță conștientă. ==

274 8—15

„ELECTROPHOR“

Intinerire și prelungirea vieții prin aparatul original american electro-medical, spre folosința proprie.

Electricitatea este vieată!

Toți oamenii slabi nu-i putem îndestul sfătui a folosi acest aparat electric, de oare-ce electricitatea întărește nervii, renoiește sângele, agerește simțurile, contribuie la activitatea normală a sângelui și a sistemului nerval, previne celor mai multe boale.

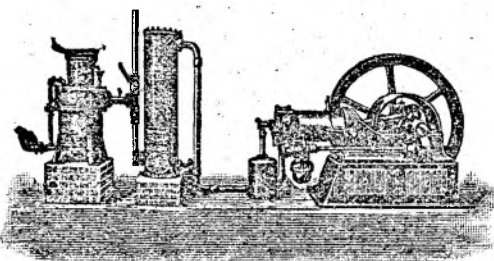
Așa vestește Dr. Bourg, membru al facultății medicale din Paris: nu numai podagra, reumatismul, agărcurile, histeria, astma s'au vindecat în sute de cazuri prin electricitate și în toate cazurile s'au ușurat, unde s'a folosit de geaba arta medicală, ci anumit la toate îmbolnăvirile de nervi, durere de cap, colică, țiuitul urechilor, lipsa de somn, hipohondric, în special la hemoroide, întră o ușurare ca prin farmec după câteva zile, une-ori chiar după câteva ore și cu deosebire la boale femeiești dureroase bolnavii au aflat aproape cu siguranță vindecare și ușurare și pentru femei în stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet 20 cor. (Numai pentru cei foarte simțitori). Prețul aparatului mare complet 30 cor. (Pentru vindecarea boalelor cerbicoase). Espedarea urmează trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Întreprinderea ELECTROPHOR
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

Langen și Wolf

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto“ și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sânt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½—2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

147 16—

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto“ în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garanță deplină și serviciu culant.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3,

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaeri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sânt probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă „marca“, afară de aceasta să dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

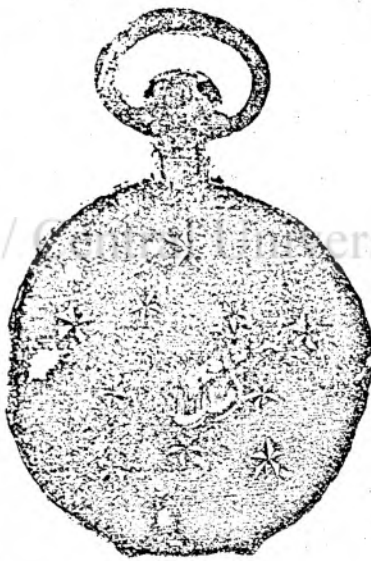
Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 24 44—52

Nr. 2127 A. Orologiu de nickel, cu coveriș dublu, foarte masiv 7 cor. 30 bani.

Șanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Șanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinore pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Nr. 2127 A.

În atențiune binevoitoare!

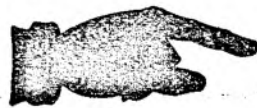
Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____

Mignon, _____

Pianino, _____

Harmonium, _____

în salnul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru batera și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Plața-mare nr. 14. (În vechiul edificiu al comandei de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sânt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și să iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecuția cea mai solidă.

170 12—

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.

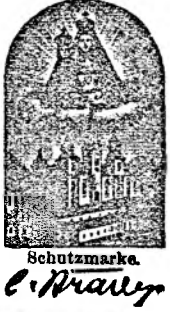
Durerile de stomac

sunt adese-ori urmările tulburărilor de mistuire neglijate, cari se ivesc mai des ca lipsă de apetit, insomnie, constipație, arsuri în stomac, apăsări de stomac, vânturi, greață, gust rău, durere de cap, tuse cu flegmă, lipsă de sânge, anemie și gălbănare, dureri de felul coliciei etc. și nu arare-ori degenerază în mare stricăciune a sănătății, dacă nu se combat destul de timpuriu.

Ca un mijloc escelent contra tuturor aparițiilor unui stomac stricat

s'au valorat multiplu **picurii de stomac** a lui **BRADY** iubiți și cunoscuți de zeci de ani sub numele de picurii de Mariazell, — în urma efectului lor producător de apetit, întăritor de stomac și cari mână stomacul lin. Multe mii de scrisori de mulțumită și recunoștință.

La cumpărare în farmacia se cerem espres numai picurii veritabili de stomac ai lui Brady și se nu ne lăsăm a fi abătuți de alte rele. Pe lângă aceasta se băgăm de samă la împachetarea în învelitoarea roșie la marca de scutire și la subscriere *E. Brady*. De imitații mai de puțină valoare suntem scutiți dacă comandăm la singurul fabricant

FARMACIA C. BRADY

la „Regele Ungariei“
Viena I.,

Fleischmarkt 1/252

de unde trimitend înainte 5 cor. se espedează franco 6 sticle sau pentru 4 cor. 50 fil. 3 stic. duple.

Broșură specială la cerere gratis
277 5-10

237 11-52

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de iarnă
8 50-52 **noutățile**

soarte chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești francezești și indigene, din care se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaqueto, fraeuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențiilor confecționate în atelierul meu imi permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolventi

În cazuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

Nu mai este beție

dacă folosim praful-Zoa, despre care au sosit din voie liberă mii de scrisori de mulțumită.

Praful Zoa se poate da în cafea, teie, în mâncare ori spirtuoase, fără ca să fie lipsă să știe cel-ce bea. Este absolut nesticăcios.

Praful-Zoa plătește mai mult decât toate vorbirile din lume despre abțință, de oare-ce el are efectul miraculos că face nesuferite beutorului spirtuoasele.

Zoa are efect așa de lin și sigur, încât îl poate da femeia, sora sau fiica fără ca să știe cel-ce îl ia și fără să afle, că ce 'i-a cauzat îndreptarea.

Zoa a împecat earăș mii de familii, a salvat mii de bărbați de rușine și desonoare, cari apoi au devenit cetățeni valoroși și oameni harnici de afaceri. A condus pe mulți tineri pe calea bună la noroc și a lungit vieța la mulți oameni cu mai mulți ani. Prețul unei doze îndestulitoare pentru cura deplină cor. 10. Expediție discretă, liberă de porto, cu rambursă sau trimițând banii înainte. Comandele au a se adresa la depositul general al

275 8-15

Întreprinderii Manhattan, Budapesta VIII., str. Bezeredy 8.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cauciune și vadiu și ca cauciuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escontare de cambii.

Avansari pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra intabulari și altă garanță.

Executarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă: cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate, încasarea de cambii, checuri și asemnări, predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de case de fer

(safe deposit), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 52-52

Informațiuni amănunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Fiii lui Maniu Lungu

Rășinari (com. Sibiu) în Transilvania.

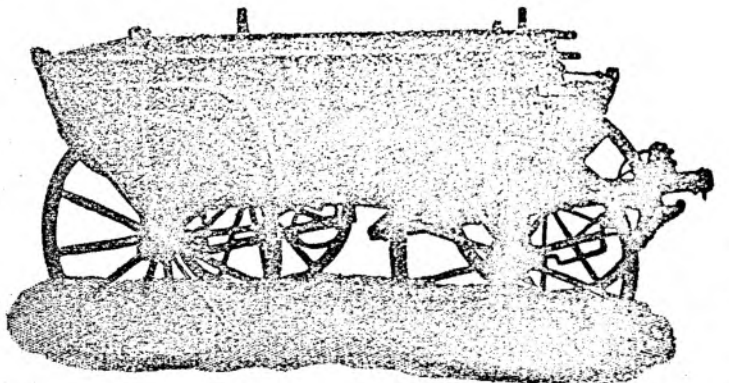
Atelier de rotărie și ferarie. — Deposit de căruțe și caré diferite.

Medalie de argint cl. I.
dela expoziția din Sibiu 1881.

Diplomă de recunoștință
dela expoziția din Sibiu 1902.

Intemeiat la 1860.

Deposit în Rășinari și în Sibiu la d. Joh. Müller, văpsitor, str. Morii 16.

Ne permitem a atrage atențiunea onor. p. t. public asupra atelierului nostru de rotărie și ferarie — înzestrat cu diferite mașini și aparate — în care se pregătesc de mai bine de 40 ani căruțe și caré de diferite mărimi și construcțiuni.

Căruțele lucrate în atelierul nostru 'și-au cluptat un renume bun, atât în țeară, cât și în străinătate și se disting prin trăinicia, forma plăcută și ușurința lor la mers.

Având deposit de materialul cel mai bun și având cunoștințe temeinice în branșa aceasta, servim pe mușterii nostri cu marfă de cea mai bună calitate.

În depozitele noastre în totdeauna se află un număr însemnat de căruțe și caré gata după-cum cer diferitele trebuințe.

Totodată avem onoare a Vă face cunoscut, că sunt unii neguțatori, cari vând fabricate străine sub firma noastră, dar' sunt numai imitațiuni. Toate fabricatele noastre au marca.

Rugând oror public de numeroase comande semnăm

Cu deosebită stimă

Fiii lui MANIU LUNGU.

Cerneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.

Se primesc învâțăci pentru rotărie și ferărie.